

Sygn. akt VI U 722/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	St. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 września 2013 r. w S.

sprawy E. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o podjęcie wypłaty świadczenia i odsetki

na skutek odwołania E. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 14 marca 2013 roku nr (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z 14 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił E. K. prawa do uchylenia decyzji z dnia 12 października 2011 r. w części w jakiej decyzja ta zawiesza na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, dalej jako: ustawa emerytalna) prawo do emerytury za okres od 1 października 2011 r. do dnia 31 stycznia 2012 r. Organ rentowy odmówił ubezpieczonej podjęcia wypłaty świadczenia, wskazując że skoro Trybunał Konstytucyjny nie wskazał w wyroku, ani w jego uzasadnieniu innej daty utraty mocy obowiązującej wskazanych wyżej przepisów, to nie ma on zastosowania do przypadającego przed dniem 22 listopada 2012r. okresu zawieszenia emerytur na podstawie przepisu art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r.

Ubezpieczona odwołała się od powyższej decyzji, wskazując że omawiany przepis stał się niekonstytucyjny już w dniu jego wejścia w życie w 2011 roku.

Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania ubezpieczonej w całości.

Na rozprawie w dniu 23 września 2013r. pełnomocnik ubezpieczonej podniosła, iż ubezpieczona znajduje się w kręgu osób, których dotyczy wyrok Trybunału Konstytucyjnego, bowiem w okresie od marca 2009r. do października 2011r.

emerytura była jej wypłacana. Dodatkowo powołała się na fakt, iż Sądy Apelacyjne w Polsce w analogicznych stanach faktycznych wydawały korzystne dla ubezpieczonych rozstrzygnięcia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. K. urodziła się (...) roku.

Począwszy od 1 lipca 1972r., pozostaje w nieprzerwanym zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę w Akademii Rolniczej w S. (obecnie: Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny).

Niesporne.

W dniu 30 września 2008 r. E. K. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w S. wniosek o przyznanie jej prawa do emerytury.

Decyzją z 6 października 2008 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od 1 września 2008 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku i jednocześnie zawiesił wypłatę świadczenia z uwagi na kontynuowanie przez ubezpieczoną zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Organ rentowy wskazał, iż w celu podjęcia wypłaty emerytury, ubezpieczona winna przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Niesporne, a nadto dowody:

- wniosek - k. 1-2 plik I akt ZUS O/S. dot. ubezpieczonej;
- decyzja z dnia 6.10.2008 r., k. 23 plik I akt ZUS O/S. dot. ubezpieczonej.

W dniu 16 marca 2009 r. E. K. złożyła w organie rentowym wniosek o podjęcie wypłaty emerytury oraz przeliczenie podstawy jej wymiaru.

Decyzją z dnia 21 kwietnia 2009 r. organ rentowy ponownie ustalił wysokość oraz wznowił wypłatę świadczenia emerytalnego ubezpieczonej od 1 marca 2009 r., tj. od miesiąca złożenia przez nią wniosku w tej sprawie.

Dowody:

- wniosek z 16.03.2009 r. – k. 27 plik I akt ZUS O/S. dot. ubezpieczonej;
- decyzja z 21.04.2009 r. - k. 37 plik I akt ZUS O/S. dot. ubezpieczonej.

Decyzją z 12 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z urzędu wstrzymał E. K., poczynając od 1 października 2011r., dalszą wypłatę emerytury, z uwagi na kontynuację zatrudnienia przez ubezpieczoną. Organ rentowy wskazał, iż w celu podjęcia wypłaty emerytury, ubezpieczona winna przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Niesporne, a nadto dowód: decyzja z 12.10.2011 r. - k. 58 plik I akt ZUS O/S. dot. ubezpieczonej.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1

stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw z 22 listopada 2012r., poz. 1285.

Niesporne.

W dniu 29 listopada 2012 r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek o wznowienie wypłaty zawieszonych świadczeń oraz wypłatę świadczeń zaległych, poczynając od 1 października 2011r. wraz z odsetkami, powołując się na wydanie przez Trybunał Konstytucyjny wyroku w sprawie K 2/12.

Niesporne, a nadto dowód:

- wniosek - k. 72 plik I akt ZUS O/S. dot. ubezpieczonej.

Decyzją z dnia 17 stycznia 2013r. organ rentowy podjął wypłatę emerytury dla ubezpieczonej, poczynając od 22 listopada 2012r.

Niesporne, a nadto dowód: decyzja ZUS z 17.01.2013r. – k. 73 akt ZUS O/S. dot. ubezpieczonej.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszym postępowaniu ubezpieczona domagała się wznowienia wypłaty należnego jej świadczenia emerytalnego i wypłaty wyrównania wraz z odsetkami za okres od 1 października 2011 r. do 22 listopada 2012 r. (od tej daty na mocy odrębnej decyzji organ rentowy wznowił wypłatę należnego jej świadczenia). Zakwestionowała przy tym prawidłowość zawieszenia przez organ rentowy - w decyzji z dnia 3 października 2011 r. - wypłaty należnej jej emerytury na podstawie przepisu art. 103a ustawy emerytalnej, wskazując iż do jej sytuacji znajduje zastosowanie wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r.

Zdaniem Sądu stanowisko ubezpieczonej nie znajduje jednak oparcia w prawie.

Sąd zwrócił bowiem uwagę, że badając zgodność z Konstytucją przepisu art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych, Trybunał Konstytucyjny powiązał treść tego przepisu właśnie z treścią art. 103a ustawy emerytalnej, wskazując iż oba te przepisy nie znajdują zastosowania do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Oceniając skutki wyroku Trybunał doprecyzował przy tym, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury, nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. W stosunku do tych osób przepis art. 28 cyt. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych, w zakresie w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy emeryturach i rentach z FUS, utracił moc z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw, czyli z dniem 22 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1285). Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od dnia 1 stycznia 2011 r. lub przed dniem 8 stycznia 2009 r.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy zwrócił więc uwagę, że w rozpoznawanej sprawie ubezpieczona wprawdzie miała przyznane prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r., jednak nastąpiło to na mocy decyzji ZUS O/S. z dnia 6 października 2008r., ze skutkiem od 1 września 2008 r., a więc przed dniem 8 stycznia 2009 r. W związku z powyższym E. K. niewątpliwie nie należy do grupy ubezpieczonych, którym na podstawie omawianego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego zachowano prawo do wypłaty emerytury (tj. do grona osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.).

Trzeba przypomnieć, iż Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012 r. podkreślał, że rozpatrywana sprawa będąca przedmiotem orzeczenia nie dotyczyła istoty rozwiązania zawartego w art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS i że w związku z tym Trybunał badał zastosowanie nowej treści ryzyka emerytalnego na podstawie

art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r. do osób, które w momencie jej wejścia w życie miały ustalone prawo do emerytury na podstawie przepisów które nie uzależniały realizacji prawa do emerytury (wyплаты) od rozwiązania stosunku pracy. Trybunał zróżnicował przy tym sytuację osób, którym – jak E. K. - przyznano prawo do emerytury w czasie, gdy obowiązywał art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, który brzmiał identycznie, jak dodany nowelą z 16 grudnia 2010 roku art. 103a ustawy emerytalnej i osób, które nabyły prawo do tego świadczenia w czasie, gdy żadna taka regulacja nie obowiązywała (tj. właśnie w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r.), uznając omawiany przepis za niekonstytucyjny tylko w stosunku do tej drugiej grupy.

Wymaga także podkreślenia, iż Sąd dostrzegł że w okresie od 1 marca 2009 r. do 30 września 2011 r., na mocy decyzji wydanej w kwietniu 2009r. organ rentowy wznowił wypłatę świadczenia emerytalnego E. K., mimo że nadal kontynuowała ona nieprzerwane zatrudnienie. Okoliczność ta pozostawała jednak bez znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż – wbrew odmiennemu twierdzeniu pełnomocnik ubezpieczonej - podjęcia wypłaty emerytury nie można utożsamiać z ustaleniem/nabyciem prawa do emerytury w okresie, kiedy nie istniał wymóg rozwiązania stosunku pracy celem realizacji prawa do emerytury, tj. w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Podjęcie dotyczy bowiem wyłącznie czynności technicznej, związanej z faktyczną wypłatą (lub brakiem wypłaty) już wcześniej nabytego (ustalonego) świadczenia. Fakt dokonania takiej czynności nie mógł mieć więc żadnego znaczenia w tej sprawie.

Reasumując, trzeba wskazać że w niniejszej sprawie zaszyły przesłanki, które uprawniały organ rentowy do odmowy wznowienia postępowania i uchylecia decyzji o zawieszeniu wypłaty emerytury E. K. w okresie od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. (prawidłowość postępowania organu rentowego po tej dacie nie podlega ocenie sądu, który orzeka wyłącznie w granicach zaskarżonej decyzji). Ubezpieczona w dniu wejścia w życie przepisu art. 103a ustawy emerytalnej (1 października 2011 r.) pobierała bowiem przyznane jej już wcześniej świadczenie, kontynuując jednocześnie zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy, na rzecz którego wykonywała zatrudnienie bezpośrednio przed nabyciem prawa do emerytury, tj. przed dniem 1 września 2008 r. Trafnie więc zauważył organ rentowy, że swoim zachowaniem wyczerpała dyspozycję znowelizowanego art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) i zasadnie wstrzymał jej wypłatę świadczenia emerytalnego. Tym samym zaskarżoną decyzję organu rentowego należy uznać za prawidłową i odpowiadającą obowiązującemu prawu.

Na zakończenie trzeba podkreślić, iż Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie widział podstaw, by za wiążący uznać w niej pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie w przywołanym przez pełnomocnik skarżącej wyroku z 22 stycznia 2013r., wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa 670/12. Jak bowiem wynika z treści uzasadnienia tego wyroku, Sąd Apelacyjny skupił się w nim wyłącznie na fakcie przyznania świadczenia przed dniem 1 stycznia 2011r., podczas gdy – z przyczyn szczegółowo przedstawionych już wyżej – koniecznym jest zbadanie także, czy przyznanie prawa do emerytury nastąpiło po dniu 7 stycznia 2009r.

Mając więc wszystko powyższe na uwadze, w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie.